

Vrije doortocht voor moderne pensioenregelingen

Het SER-advies over de toekomst van het pensioenstelsel maakt de weg vrij voor defined contribution.

De pensioenbranche ziet steeds meer verschuiving van DB (defined benefit) naar DC-regelingen (defined contribution). De hoogte van de premie ligt vast, in plaats van de hoogte van de uitkering. Dat heeft nogal wat consequenties. Folkert Pama, bestuursvoorzitter van BeFrank en pionier op het gebied van pensioenvoorziening, laat zijn licht er over schijnen.

Recent verscheen het SER-advies over de toekomst van het pensioenstelsel. Wat vond u opvallende conclusies in dat rapport?

“De grootste wijziging is de SER voorstelt om over te gaan op een stelsel gebaseerd op individuele eigendomsrechten. In het huidige stelsel zit veel solidariteit, opgesloten in het collectief beheer van pensioenfondsen en zeggenschap daarover. De deelnemers zijn afhankelijk van de situatie zoals die op dat moment geldt en hoe de bestuurders van pensioenfondsen daar tegen aan kijken. Op basis daarvan wordt een besluit genomen ten aanzien van de pensioenrechten. Dit is de bekende DB-regeling, defined benefit.”

Hoe werkt zo'n DB-regeling, simpel gezegd?

“Een DB-regeling gaat niet uit van een vaste premie, maar van een van tevoren bepaalde uitkering. Deze uitkering moet gehaald worden. Dat zorgt ervoor dat de kosten voor de werkgever erg onzeker zijn, want als de rente daalt en het rendement van de investeringen tegenvalt, moet de werkgever vaak bijstorten of meer premie betalen. De afgelopen jaren hebben we gezien hoe deze traditionele regelingen tamelijk onbetaalbaar zijn geworden. Komt nog bij dat we met z'n allen steeds ouder worden, waardoor de kosten nog verder stijgen.”

Wat kun je daar tegenover stellen?

“Je kunt je afvragen of die onzekerheid wel wenselijk is. Met individuele eigendomsrechten weet iedereen: dit is mijn pensioen, hier heb ik recht op. Je hebt misschien wel onzekerheid over de hoogte van het pensioen, afhankelijk van hoe zich dat ontwikkelt, maar dat heb je eigenlijk in alle varianten van pensioenen. Toch creëer je duidelijkheid, daarmee draagvlak en wordt het pensioenstelsel toekomstbestendig. Ik kan deze aanbeveling van de SER niet anders lezen dan een DC-regeling. In een DC-regeling (defined contribution) ligt de premie vast. Elke werknemer bouwt zijn eigen pensioenpot op en heeft een grote mate van vrijheid in de manier waarop dat gebeurt. Elk moment kun je zien wat de geïnvesteerde premie waard is. Er zijn tools om een indicatie te geven wat het uiteindelijke pensioenbedrag zou kunnen worden.”

Wat zijn uw ervaringen met DC-regelingen?

“Wij voeren al enige tijd DC-regelingen uit. Belangrijk is duidelijke communicatie en dat wordt geholpen door transparantie ten aanzien van de individuele eigendomsrechten. Dat geeft deelnemers een grote betrokkenheid en duidelijkheid. Risico's worden bij BeFrank gemanaged in lifecycles.”

Hoe werken deze lifecycles?

“De beleggingshorizon wordt bepaald door het verschil tussen je leeftijd en de pensioenleeftijd. Op basis van de beleggingshorizon wordt de beleggingsmix bepaald. Hoe langer de horizon is, hoe groter de risico's die je kunt nemen in je investeringen. Hoe korter de horizon, hoe meer zekerheid je wilt hebben en hoe meer je afbouwt naar beleggingen met een laag risico.”

van collectiviteit, maar niet de nadelen van solidariteit. De pensioenopbouw wordt veel meer op de persoonlijke situatie en wensen afgestemd. Dat geeft maatwerk en duidelijkheid over de pensioenrechten. Men wil het recht op keuzevrijheid, maar dat wil nog niet zeggen dat iedereen daar ook gebruik van maakt. Maar als je het wilt, dan kan het. Voor mensen die weinig kennis van zaken hebben, bieden we een default lifecycle.

Folkert Pama, bestuursvoorzitter van BeFrank

DC-regelingen geven deelnemers meer eigen verantwoordelijkheid voor het pensioen. Zitten ze daar altijd op te wachten?

“Er is een verschil tussen collectiviteit en solidariteit. Alle individuele pensioenpotjes worden door ons wel collectief belegd. Dat geeft de voordelen

van collectiviteit, maar niet de nadelen van solidariteit. De pensioenopbouw wordt veel meer op de persoonlijke situatie en wensen afgestemd. Dat geeft maatwerk en duidelijkheid over de pensioenrechten. Men wil het recht op keuzevrijheid, maar dat wil nog niet zeggen dat iedereen daar ook gebruik van maakt. Maar als je het wilt, dan kan het. Voor mensen die weinig kennis van zaken hebben, bieden we een default lifecycle.

te maken van de consequenties van hun keuzes. In de pensioenplanner kunnen ze bovendien zien wat de gevolgen zijn voor hun verwachte pensioenuitkering bij een andere beleggingskeuze of bijvoorbeeld door bijsparen of eerder stoppen met werken.

Welke andere voordelen biedt de DC-regeling?

“Het is je eigen pot met geld. Als je overstapt naar een andere werkgever neem je die pot gewoon mee. Daar hoeft verder niemand over af te rekenen. Verder kun je bij DC-regelingen op termijn ook andere pensioen- of beleggingsregelingen integreren. Dat is nog toekomstmuziek. Nu zijn de belangrijkste voordelen dat je alles bij de hand hebt, dat je real time je pensioen kunt volgen, dat het altijd up-to-date is, je keuzevrijheid hebt ten aanzien van beleggingen, heldere communicatie en een totaalpakket tot en met de pensionering.”

Wat is de €100.000,- regeling?

“Een van de recente wijzigingen is dat pensioenopbouw alleen fiscaal gefaciliteerd wordt tot en met een salaris van 100.000 euro. De regering heeft het nu mogelijk gemaakt om ook over het bedrag boven de 100.000 euro pensioen op te bouwen, hoewel dat wel netto is. Opvallend is dat dit alleen is toegestaan in een DC-regeling.”

Wat vindt u belangrijk in de communicatie met deelnemers?

“De communicatie in ieder geval helder en duidelijk houden. Duidelijk maken wat de regeling inhoudt, wat iemand zelf kan doen en wat wij doen. We maken pensioenplanning inzichtelijk. En keuzes bieden in de uitkeringsfasen met een module en advies van een onafhankelijk adviseur. BeFrank heeft ook een eigen app om het pensioen altijd bij de hand te kunnen hebben.”

Zijn er andere zaken die u opvallen in het advies van de SER?

“De meeste zaken die worden voorgesteld zijn al in het Nederlands pensioenstelsel aanwezig. De enige ‘maar’ is dat er in het huidige systeem een verplicht moment is voor het aankopen van het pensioen, de beoogde pensioendatum. Op dat moment ben je sterk afhankelijk van de rentestand. Het zou een idee kunnen zijn om een deel van het pensioen nog door te beleggen. De overheid heeft dat onderkend en aangegeven dit jaar nog met een wetswijziging te komen. Dan is de laatste blokkade om over te gaan op een DC-regeling wat mij betreft ook opgeheven.”

MEER INFO

BeFrank
Amstelplein 6
1096 BC Amsterdam
020 - 562 11 00
www.befrank.nl